

דף כה.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' שבת פ"ט ה"ז

הגויזו צָמַר או שָׁעַר בֵּין מִן הַבְּהֵמָה בֵּין מִן הַחֵיָה בֵּין מִן הַחֵי בֵּין מִן הַמֵּת אֶפְלוּ מִן הַשְּׁלַח שְׁלֵהֵן חֵיב. כַּמָּה שְׁעוּרוֹ כְּדֵי לְטוֹת מִמֶּנּוּ חוּט שְׁאָרְכוּ כְּרַחֵב הַסֵּיט כְּפוּל. וְכַמָּה רַחֵב הַסֵּיט כְּדֵי לְמַתַּח מִן בֵּהֵן שֶׁל יָד עַד הָאֶצְבַּע הָרֵאשׁוֹנָה כְּשִׁפְתָּח בֵּינֵיהֶן בְּכָל כַּחוֹ וְהוּא קָרוֹב לְשָׁנֵי שְׁלִישֵׁי זָרֵת. הַתּוֹלֵשׁ כִּנֶּף מִן הָעוֹף הָרִי זֶה תּוֹלְדֵת גּוֹיזוּ. הַטּוֹה אֶת הַצָּמַר מִן הַחֵי פְטוֹר שְׁאִין דֶּרֶךְ גְּזִיזָה בְּכָף וְאִין דֶּרֶךְ נְפוּץ בְּכָף וְאִין דֶּרֶךְ טוֹיָה בְּכָף:

עין משפט ב.

הרמב"ם הל' שבת פ"א ה"ז

הַמְּחַתֵּף מִן הָעוֹר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קַמַּע חֵיב. וְהוּא שְׁיִתְּכּוֹן לְמִדַּת אֶרְכוּ וּמִדַּת רְחִיבוֹ וַיִּחַתֵּף בְּכּוֹנָה שֶׁהִיא מְלֹאכָה. אֲבָל אִם חָתַף דֶּרֶךְ הַפְּסֵד אוֹ בְּלֹא כּוֹנָה לְמִדַּתוֹ אֶלָּא כְּמַתְעַסֵּק אוֹ כְּמַשְׁחֵק הָרִי זֶה פְטוֹר. הַקּוֹטֵם אֶת הַכִּנֶּף הָרִי זֶה תּוֹלְדֵת מְחַתֵּף וְחֵיב. וְכֵן הַמְּגַרֵּד רֵאשֵׁי כְּלוּנְסוֹת שֶׁל אֶרֶז חֵיב מִשּׁוּם מְחַתֵּף. וְכֵן כָּל חֲתִיכָה שִׁיחַתֵּף חָרֵשׁ עֵץ מִן הָעֵצִים אוֹ חָרֵשׁ מִתְּכֵת מִן הַמְּתַכּוֹת חֵיב מִשּׁוּם מְחַתֵּף. הַנוֹטֵל קִיסָם שֶׁל עֵץ מְלִפְנֵי וּקְטָמוֹ לְחֻצֵין בּוֹ שָׁנִי אוֹ לְפִתַּח בּוֹ אֶת הַדֶּלֶת חֵיב:

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' שבת פי"א ה"ו

הַמְפָּרֵק דוֹכְסוֹסְטוֹס מֵעַל הַקֶּלֶף הֵרִי זֶה תוֹלְדַת מִפְּשִׁיט
 וְחֵיב. (הַמְפָּרֵק מִן הָעוֹר כְּדִי לַעֲשׂוֹת קִמְעַ חֵיב). הַדּוֹרֵס
 עַל הָעוֹר בְּרִגְלוֹ עַד שֶׁיִּתְקַשֶּׁה אוֹ הַמְרַכְּכוֹ בְּיָדוֹ וּמוֹשְׁכוֹ
 וּמִשׁוּה אוֹתוֹ כְּדֶרֶךְ שְׁהַרְצָעֵנִין עוֹשִׂין הֵרִי זֶה תוֹלְדַת
 מֵעֵבֶד וְחֵיב. הַמּוֹרֵט נוֹצֶה מִן הָאֲבָרָה הֵרִי זֶה תוֹלְדַת
 מוֹחֵק וְחֵיב. וְכֵן הַמְמַרֵחַ רְטִיָּה כָּל שֶׁהוּא אוֹ שְׁעוֹה אוֹ
 זָפֶת וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן מְדַבְּרִים הַמְתַּמְרָחִין עַד שֶׁיִּחְלִיק פְּנִיָּהֶם
 חֵיב מִשׁוּם מוֹחֵק. וְכֵן הַשֹּׁף בְּיָדוֹ עַל הָעוֹר הַמְתוּחַ בֵּין
 הָעַמּוּדִים חֵיב מִשׁוּם מוֹחֵק:

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"א ה"ג

הָיוּ בָּהּ שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת עֵקָרִין מְאֲדִים **מ** וְרֹאשָׁן מִשְׁחִיר עֵקָרִין
 מִשְׁחִיר וְרֹאשָׁן מְאֲדִים הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הָעֵקָר. וְגוֹזֵז
 בְּמִסְפָּרִים אֶת רֹאשָׁן הַמִּשְׁחִיר וְאִינוֹ חוֹשֵׁשׁ מִשׁוּם גְּזָה
 בְּקִדְשֵׁים שְׂאִין כּוֹנְתוֹ לְגֵז:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' מעילה פ"א ה"ז

כָּל קִדְשֵׁי מְזִבַּח **ב** בֵּין קִדְשֵׁי קְדָשִׁים בֵּין קִדְשֵׁי קְלִיִּם
 אֲסוּרִין בְּגִזָּה וְעִבּוּדָה שְׁנֵאָמַר (דברים טו-יט) 'לֹא תַעֲבֹד

מ. כסף משנה: היו בה שתי שערות עיקרן מאדים וכו'. פרק ב' דפרה וכת"ק. ומ"ש
 וגוזז במספרים וכו'. תוספתא סוף פ"ק דפרה:

נ. כסף משנה: כל קדשי מזבח וכו'. בפרק ג' דבכורות (דף כ"ה) ואמרינן התם דקדשי
 בדיק הבית אינם אסורים בגיזה ועבודה אלא מדרבנן וכתבו רבינו לקמן בפרק זה. ומ"ש
 והגוזז את השור או העובד בצאן לוקה מן התורה. שם מנין ליתן את של זה בזה וכו' ת"ל

 את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

בְּבֹכֶר שׁוֹרֶךְ וְלֹא תִגְזַז בְּכוֹר צֹאנֶךָ. וְהוּא הַדִּין לְשֹׂאֵר
קִדְשִׁים. וְהַגְוִיז אֶת הַשׁוֹר אוֹ הָעוֹבֵד בְּצֹאן לֹקֵה מִן
הַתּוֹרָה. וְתוֹלֵשׁ אֵינוֹ כְּגוֹיִז. וַיִּרְאֶה לִי שְׂאֵינוֹ לֹקֵה עַד
שְׂיִגְזֹז כְּדֵי רַחֵב הַסֵּיט כְּפֹל. לֹא יִהְיֶה זֶה חֲמוֹר מִשֶּׁבֶת:

שו"ע יו"ד סימן שח ס"א

א. הבכור אסור בגיזה ובעבודה^א, ואפי' אם עבר וגזזו או תלשו בידו
או אפי' נשר הצמר מעצמו^ב אסור בהנאה לעולם, בין שחטו בין
מת מעצמו אח"כ, ואפי' ע"י מומחה שנפל בו מום אין השחיטה מתרת
הצמר שנתלש מחיים^ב, אבל צמר המחובר בשעת השחיטה, השחיטה
מתירה אותו כבשרו.

עין משפט ו. הרמב"ם הל' מעילה פ"א הי"ב

קִדְשֵׁי בְּדֵק הַבַּיִת^א אֲסוּרִין בְּגִזָּה וְעֹבֵדָה מְדַבְּרֵי סוּפְרִים
אֲבָל מִן הַתּוֹרָה אֵינָן אֲסוּרִין. לְפִיכֵךְ הַגְוִיז אוֹתָן אוֹ
הָעוֹבֵד בָּהֶן אֵינוֹ לֹקֵה אֲבָל מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מְרֻדוֹת:

לא תעבוד ולא תגזז. ופירש"י וי"ו מוסיף על ענין ראשון וילמדו שניהם זה מזה. ומ"ש
ותולש אינו כגוזז. שם:

ס. מהפסוק "לא תעבוד בכור שורך ולא תגזז בכור צאנך", ועיין בבכורות כ"ה ע"א
ללמד ליתן האמור בזה לזה.

ובין הבכור תם או בעל מום, אסור בעבודה ובגיזה, ואפי' הצמר מסובך, כך מוכח מס"י
שכ"א סעיף א'. ט"ז ס"ק א'.

ע. ממשנה שם בבכורות וכחכמים.

פ. ופי' רש"י הטעם דחיישינן אם מתירתו יבא להשהות הבכור כדי שתשיר כל הצמר
ויבא לידי תקלה בגיזה ועבודה. ט"ז ס"ק ב'.

צ. כסף משנה: קדשי בדק הבית וכו'. מימרא דר"א שם (דף כ"ה) והעמידו אותה
מדרבנן. ונתבאר גם בפ' ראשית הגז (דף קל"ה):

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' ערכין וחרמין פ"ז ה"ח

אָחַד קָדְשֵׁי בְּדֵק הַבַּיִת **ק** וְאֶחָד קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ שְׁנַפְל בְּהֵן מוֹם אֵין פּוֹדִין אוֹתָן לְכַתְחֵלָה אֶלָּא בְּשׂוּיֵיהֶן. וְאִם עָבַר וְחִלְּלָן עַל פְּחוֹת מְשׂוּיֵיהֶן אֶפְלוּ הֶקְדָּשׁ שְׁוֵה מֵאָה דִּינָר שְׁחִלְלוּ עַל שְׁוֵה פְּרוּטָה הָרִי זֶה פְּדוּי וַיֵּצֵא לְחִלְיָן וּמִתָּר לְהַנּוֹת בּוֹ. וּמִדְּבָרֵי סוּפְרִים שֶׁהוּא צָרִיךְ תְּקִירַת דָּמִים וְחַיֵּב לְהַשְׁלִים אֶת דָּמָיו:

עין משפט ז.

שו"ע יו"ד סימן שח ס"ג

ג. כשבא לשוחטו או לראות את מומו, מותר לתלוש הצמר **ר** של מקום השחיטה.

ודוקא ביד אבל לא בכלי שלא יהיה נראה כגוזז.

הגה: והצמר שתלש אסור בהנאה **ש**.

ק. כסף משנה: אחד קדשי בדק הבית וכו'. שם אהא דתנן וצריך לעשות דמים אמרינן בגמרא (דף קכ"ז) אמר רבי יוחנן יוצא לחולין דבר תורה וצריך לעשות דמים מדבריהם, ובסוף פרק ששי דערכין אמרינן דהא דאמר שמואל הקדש שוה מנה שחללו על שוה פרוטה מחולל בדיעבד דוקא אמר ומשמע התם דאפילו בקדשי בדק הבית אין פודין אותם לכתחלה אלא בשיוויים:

ר. ובלבד שלא יזיזנו ממקומו שלא יאמרו מום עושה בקדשים, רש"י שם. אלא יניחנו מסובך עם הצמר מכאן ומכאן. ש"ך ס"ק ב'.

ש. ב"י בשם הרמב"ם בפ"א מהלכות מעילה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ט.

הרמב"ם הל' מעילה פ"א ה"י

מִתֵּר לְתֵלֶשׁ אֶת הַשֵּׁעַר לְכַתְחֻלָּהּ מִן הַקִּדְשִׁים כִּדֵּי
 לְהִרְאוֹת הַמוֹם לְמַמְחָה. וְאוֹתוֹ הַשֵּׁעַר שֶׁתֵּלֶשׁ אוֹ שֶׁנִּשְׁרַח
 מִן הַבְּהֵמָה אוֹ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר הָרִי זֶה אָסוּר בְּהִנָּיָה
 אֶפְלוּ לְאַחַר שִׁישְׁחֻטּוּ מִפְּנֵי מוֹמֵן. גִּזְרָה שְׁמָא יִשְׁהֶה
 אוֹתָן הוֹאִיל וְאֵינָן בָּאִין לְכַפְּרָה. אֲבָל צָמַר הַנוֹשֵׂר מִן
 הַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם מִתֵּר בְּהִנָּיָה לְאַחַר שֶׁחִיטְּתָן מִפְּנֵי מוֹמֵן.
 הוֹאִיל וּלְכַפְּרָה הֵן בָּאִין אֵינּוּ מִשְׁהֶה אוֹתָן. וְאִם נִתְּלַשׁ
 מִן הָעוֹלָה הָרִי זֶה סָפֵק. וְכֹל שִׁיתֵּלֶשׁ מִכָּל הַקִּדְשִׁים אַחַר
 שֶׁנִּפְלַ בְּהֵן מוֹם הָרִי הוּא מִתֵּר בְּהִנָּיָה שֶׁהָרִי לֹא תֵּלֶשׁ
 בְּיָדוֹ. חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁאַף הַנִּתְּלַשׁ מִמֶּנּוּ אַחַר
 שֶׁנִּפְלַ בּוֹ מוֹם אָסוּר בְּהִנָּיָה:

שו"ע יו"ד סימן שח פ"ג

עין לעיל עין משפט ח

ת. כסף משנה: מותר לתלוש השיער לכתחלה וכו'. בפרק ג' דבכורות (דף כ"ה כ"ו).
 ומה שכתב ואותו השיער שתלש או שנשר וכו' הרי זה אסור בהנאה אפילו לאחר
 שישחטו מפני מומן וכו'. שם במשנה פלוגתא דתנאי ופסק כחכמים ואליבא דר"י דאמר
 בגמרא אמר ר"נ הלכה כר"י הואיל ותנן בבחירתא כוותיה וכו' אמר ר"נ בר יצחק מתני'
 נמי דיקא וכו'. ומ"ש אבל צמר הנושר מהחטאת והאשם מותר וכו'. שם בגמ'. ומ"ש ואם
 נתלש מן העולה הרי זה ספק. שם בעיא דלא איפשיטא: וכל שיתלש מכל הקדשים וכו'
 חוץ מן הבכור וכו'. כתב הר"י קורקוס ז"ל שיש ללמוד כן מדקתני בבחייתא בכור בעל
 מום משמע וכן מדנקט דוקא בכור מהטעם שנתבאר בבעיא עולה תמימה משמע דבבעלת
 מום ליכא ספיקא:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
 email: minchat.aaa@gmail.com

דף כה :

עין משפט א.ב. הרמב"ם הל' בכורות פ"ג הי"א

הבכור שֶׁנֶאֱכַל בְּשָׂרוֹ * כִּהְלָכָה בֵּין תָּמִים בֵּין בַּעַל מוֹם.
 כִּשֵּׁם שֶׁמֵּתָר לְהַנּוֹת בְּעוֹרוֹ כִּף נִהְיִין בְּגִזּוֹתָיו. אָבֵל כָּל
 צֶמֶר שֶׁנִּגְזַז מִמֶּנּוּ כִּשְׁהוּא חַי אֶפְלוֹ נֶשֶׁר הָרִי הוּא אֲסוּר
 בְּהִנָּאָה. וְאֶפְלוֹ נֶשֶׁר מִמֶּנּוּ אַחַר שֶׁנִּפְּל בּוֹ מוֹם. וְאֶפְלוֹ
 אַחַר שְׁחִיטָתוֹ וְאִין צָרִיךְ לוֹמַר אַחַר מִיתָתוֹ שֶׁהָרִי אוֹתוֹ
 הִצְמֵר שֶׁנֶּשֶׁר מִמֶּנּוּ מִחַיִּים בְּאֲסוּרוֹ עוֹמֵד. וְכֵן בְּמַעֲשֵׁר
 בְּהֵמָה. וְכִבֵּר בְּאֲרָנוֹ בְּהִלְכוֹת מְעִילָה שְׁלֵא גִזְרוּ גִזְרָה זוֹ
 אֲלֵא עַל הַבְּכוֹר וְעַל הַמַּעֲשֵׁר בְּלִבְד מִפְּנֵי שְׁאִינֵן בְּאִין
 לְכַפֵּרָה שְׁמָא יִשְׁהִם אֲצִלוֹ כִּדִּי לְקַח כָּל הִצְמֵר שֶׁיִּנְשֵׁר
 מֵהֶם. וְכִבֵּר בְּאֲרָנוֹ שֶׁמִּצְוָה לְאָכְלוֹ תוֹךְ שְׁנָתוֹ בֵּין תָּמִים
 בֵּין בַּעַל מוֹם :

שו"ע יו"ד סימן שח ס"א

עין לעיל דף כה. עין משפט ה

א. כסף משנה : הבכור שנאכל בשרו וכו' כך נהנים בגיזותיו. כן משמע במשנה (דף כ"ה:) בפ"ג דבכורות. ומ"ש אבל כל צמר שנגזז ממנו כשהוא חי אפי' נשר אסור בהנאה אפי' אחר שחיטתו. כלומר ע"פ מומחה שהותר הצמר שבעור אסור הצמר שנשר ממנו כשהוא חי ואצ"ל אחר מיתתו שאסור הצמר שבעור וכבר נתבאר בפ"א מהל' מעילה. ומ"ש וכבר ביארנו בהלכות מעילה וכו'. בפ' הנזכר :

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 05841504777 email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ג.

הרמב"ם הל' בכורות פ"ג הי"ב

בְּכוֹר שֶׁהָיָה בוֹ צֶמֶר מְדַבְּלָל = וּשְׁחָטוּ. אֵת שֶׁהוּא נִרְאָה עִמּוֹ מִן הַגִּזָּה מִתֵּר בִּהֲנָאָה. וְאֵת שֶׁאִינוֹ נִרְאָה עִמּוֹ וְהוּא הַצֶּמֶר שֶׁעָקְרוּ הַפּוֹךְ כְּלָפֵי רֵאשׁוֹ אָסוּר. שְׁזָה כְּמוֹ שֶׁנֶּשֶׂר מִחַיִּים:

שו"ע יו"ד סימן שח פ"ב

ב. נתלש הצמר מחיים ועדיין מסובך יחד עם שאר הצמר, מה שנראה כשאר הצמר נותר בשחיטתו, והצמר שעיקרו הפוך כלפי ראשו אין השחיטה מתירה אותו.^ג

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' איסורי מזבח פ"ג הי"ב

כָּל הָאִסוּרִין לְגַבֵּי הַמִּזְבֵּחַ ד' אוֹסְרִין בְּכָל שָׁהֵן אֶפְלוּ נִתְעַרַב אֶחָד בְּרַבּוּא נִפְסַד הַכֹּל וְנִפְסַל לַמִּזְבֵּחַ. וְכֵלֶן וְלְדוֹתֵיהֶן מִתְרִין לַמִּזְבֵּחַ חוּץ מִוֵּלַד נִרְבַּעַת וְנִעֲבַדַת

ב. כסף משנה: בכור [שהיה בו צמר] מדובלל וכו'. שם. ומה שכתב והוא הצמר שעיקרו הפוך כלפי ראשו. שם (דף כ"ו:): פלוגתא דאמוראי ופסק כריש לקיש דהוא מאריה דגמרא טפי מרב נתן בר אושעיא ועוד דרבי אלעזר נמי ס"ל כר"ל ועוד דר' אלעא פריש טעמא דר"ל משמע דכוותיה ס"ל ועוד דטעמא דיהיב ר' אלעא טעמא דמסתבר הוא: ג. ממשנה שם.

ד. כסף משנה: כל האסורים לגבי המזבח וכו'. משנה בר"פ התערובות (דף ע':) ובתמורה ר"פ כל האסורים (דף כ"ח). ומ"ש וכולם ולדותיהן מותרים. משנה בפרק כל האסורים (דף ל'): ומ"ש חוץ מולד נרבעת ונעבדת ומוקצת ושהמיתה את האדם. בפרק כל האסורים (שם): אמר רבא וולד הנרבעת אסורה היא וולדה נרבעו וולד נוגחת אסורה היא וולדה נגחו וולד מוקצת ונעבד מותר מ"ט לאימיה אקציה לאימיה פלחי לה איכא דאמרי וולד מוקצה ונעבד אסור מ"ט דניחא ליה בניפחיה ופסק רבינו כלישנא בתרא:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וּמְקַצֵּית וְשֶׁהִמִּיתָה אֶת הָאָדָם שְׂוֹלְדָן אֲסוּרִין לַמִּזְבֵּחַ
כְּמוֹתָן:

עין משפט ה. הרמב"ם הל' בכורות פ"ג חי"ג

גִּזְתָּ בְּכוֹר אֶפְלוֹ בְּעַל מוֹם הַ שְׁנַתְעַרְבָה בְּגִזֵּי חֲלִין אֶפְלוֹ
אֶחָת בְּכֻמָּה אֲלָפִים הַכֹּל אֲסוּרִים. הָרִי הוּא דָּבָר חָשׁוּב

ה. כסף משנה: גיזת בכור אפילו בעל מום וכו'. בספ"ג דבכורות (דף כ"ה:): תניא בעלי מומין אסורים בכל שהו ומפרש לה ר"נ בגיזת בכור בעל מום שנתערבה בגיזי חולין ואע"ג דר' יוסי פליג ואמרינן בגמרא מאן ת"ק ר' יהודה וה"ל למיפסק כר' יוסי לגבי ר' יהודה הא איפסיקא התם בגמ' הלכה כר' יהודה אבל איכא למידק דאמרינן התם דאמרוה להא דר"נ קמיה דר' ירמיה וקרי להו בבלאי טפשאי וכו' לא שמיע להו הא דאמר ר"י מחלוקת בשבדק ולא מצא וכו' ור' אסי אמר ר"י מחלוקת בשבדק ומצא משמע דליתא להא דר"נ והיאך פסק רבינו כמותו. וי"ל דמשמע דלא פליגי אלא בפירושא דברייתא היכי מיתוקמא שפיר טפי אבל לענין דינא לא פליגי עליה: האורג מלא הסיט מצמר הבכור וכו'. בפ"ג דערלה (משנה ג') האורג מלא הסיט מצמר בכור בבגד ידלק הבגד וכתב הר"ש מוקי לה בשלהי תמורה (דף ל"ד). בדעבד מיניה צפרתא דחשיב ולא בטיל הא לאו הכי שרי דבטיל ברובא. ופירש"י שעשה מהאיסור צורת צפור דחשיב דמיפה ליה לכוליה [שק] ולא מיבטיל. ורבינו שלא חילק בין עבד מיניה צפרתא ללא עבד נראה שטעמו משום דלא מוקי בגמרא בדעבד מיניה צפרתא אלא למאי דקתני התם משער נזיר ומפטר חמור בשק ידלק השק וסובר רבינו דלא ילפינן מיניה לבכור אע"ג דכי הדדי מיתני במסכת ערלה דדוקא בשער נזיר ופטר חמור דלא חשיב הוא דפריך וליבטיל ברובא ואיצטריך לשנויי דעבדיה כצפרתא אבל גבי צמר בכור ל"ק לן דליבטיל ברובא דמלא הסיט צמר חשיב ולא בטיל אפי' בכמה אבל קשה על זה דגם בדין שער בשק לא חילק בסוף הל' פסולי המוקדשין. והר"י קורקוס ז"ל כתב שרבינו מפרש דלאו דוקא שארג צפרתא אלא ה"ק כיון שהוא מלא הסיט שראוי לצפרתא חשיב ולא בטיל דאי בעשה צפרתא דוקא מלא הסיט למה הוזכר. א"נ שסובר רבינו שאותה קושיא ואותו תירוץ הם דלא כהלכתא דהא קי"ל דבגד שאבד בו כלאים אינו בטל והא נמי דכוותה אע"פ שחילקו המפרשים לשאר איסורים רבינו אינו מחלק: וכתב הראב"ד גיזת בכור אפילו בעל מום וכו' קשיא לן בטווי וארוג בעינן מלא הסיט וכו'. ואיכא למידק עליה לתירוצא קמא טווי וארוג דבעינן מלא הסיט ע"כ בנגוז מן החי היא דאילו אחר מיתה מותר ליהנות בגיזותיו כמ"ש רבינו בפ' זה וכיון שכן למה גזרו בגיזה יותר מבטווי וארוג הבא מן הגיזה. ולכן נ"ל שצריך להגיה ולגרוס א"כ במקום א"נ וכוליה חד תירוצא הוא וה"ק כיון דגיזה לא מיתסר אלא משום קנסא לא קנסו שיאסר בכל

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

וּמְקַדֵּשׁ בְּכָל שְׁהוּא. הָאוֹרֵג מְלֵא הַסֵּיט מְצַמֵּר הַבְּכוֹר
בְּבִגְד יִדְלֵק. מְצַמֵּר הַמְּקַדְּשִׁין מְקַדֵּשׁ בְּכָל שְׁהוּא:

שו"ע יו"ד סימן שח ס"ד

ה. ד. גיזת בכור אפי' הוא בעל מום שנתערבה בגיזי צמר חולין אפי' אחת
בכמה אלפים, כולן אסורות¹ שזה דבר חשוב ולא בטל, ואוסר בכל
שהוא².

עין משפט ו. הרמב"ם הל' טומאת מת פ"ט ה"י

גַּל טָמֵא שֶׁנִּתְעַרְבַּה^ה בְּשְׁנֵי גִלִּין טְהוֹרִין בְּדֵק אֶחָד מֵהֶן
וּמְצָאוּ טְהוֹר הוּא טְהוֹר וְהַשְּׁנַיִם טְמֵאִין. בְּדֵק שְׁנַיִם
וְנִמְצְאוּ טְהוֹרִים הֵן טְהוֹרִים וְהַשְּׁלִישִׁי בְּחֻזְקַת טָמֵא. בְּדֵק
שְׁלֹשָׁתָן וּמְצָא טְהוֹר כָּלֵן בְּחֻזְקַת טְמֵאָה עַד שְׂיִבְדֵּק
שְׁלֹשָׁתָן עַד שְׂיִגְיַע לְסַלֵּעַ אוֹ לְבַתּוּלָה וְיִהְיוּ שְׁלֹשָׁתָן
טְהוֹרִין:

שהו אלא כשהוא בגיזה אבל כשנשתנה לטווי וארוג לא גזרו שיאסר בכל שהוא והוקשה
לו א"כ למה במוקדשים טווי ואריג מקדשין בכל שהן ותירץ דמיירי בקדשים שיש להם
פדיון ומשום דדבר שיש לו מתירין אפילו באלף לא בטל:

ו. בהנאה, ועיין בסי' ק"י, ובש"ך ס"ק ב' שם.

ז. משמע אפי' בפחות ממלא הסיט, ואילו באורג בבגד צריך מלא הסיט וצ"ע, ועיין בפ"ת
ס"ק ד'.

ח. כסף משנה: גל טמא שנתערב וכו'. משנה בפ"ט דנדה (דף ס"א) וכחכמים:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' טומאת מת פ"ח ה"א

שְׂדֵה שְׂאֵבֶד קֶבֶר בְּתוֹכָהּ ט עֲפָרָה מְטַמָּא בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׂא
 כְּבִית הַפָּרֶס שְׂמָא נְדוּשׁ הַקֶּבֶר בָּהּ וַיְהִי עֲצָמוֹת כְּשֶׁעוֹרָה
 בְּתוֹךְ עֲפָרָה. וְכֹל הַשְּׂדֵה כְּלָה הַמֵּאֲהִיל עָלֶיהָ נְטֻמָּא. וְאִם
 הָעֵמִיד בְּתוֹכָהּ אֶהֱל נְטֻמָּא כֹּל מָה שֵׁישׁ בְּאֶהֱל שְׂמָא
 הָאֶהֱל שֶׁהָעֵמִיד בְּאוֹתָהּ שְׂדֵה עַל הַקֶּבֶר הוּא מֵאֲהִיל:

עין משפט ה.

הרמב"ם הל' בכורות פ"ג ה"א

הַבְּכוֹר שֶׁנֶּאֱכַל בְּשָׂרוֹ י כִּהְלָכָה בֵּין תָּמִים בֵּין בַּעַל מוּם.
 כְּשֵׁם שֶׁמֵּתָר לְהַנּוֹת בְּעוֹרוֹ כֶּף נִהְיִין בְּגִזּוֹתָיו. אָבֵל כֹּל
 צָמֵר שֶׁנִּגְזַז מִמֶּנּוּ כְּשֶׁהוּא חַי אֶפְלוֹ נֶשֶׁר הָרִי הוּא אָסוּר
 בְּהִנָּאָה. וְאֶפְלוֹ נֶשֶׁר מִמֶּנּוּ אַחַר שֶׁנִּפְל בּוֹ מוּם. וְאֶפְלוֹ
 אַחַר שְׁחִיטָתוֹ וְאִין צָרִיךְ לוֹמַר אַחַר מִיתָתוֹ שֶׁהָרִי אוֹתוֹ
 הִצְמֵר שֶׁנֶּשֶׁר מִמֶּנּוּ מִחַיִּים בְּאֶסוּרוֹ עוֹמֵד. וְכֵן בְּמַעֲשֵׂר
 בְּהֵמָה. וְכֹכֵר בְּאֶרְנוֹ בְּהִלְכוֹת מְעִילָה שְׂלֵא גִזְרוּ גִזְרָה זוֹ
 אֶלָּא עַל הַבְּכוֹר וְעַל הַמַּעֲשֵׂר בְּלֶבֶד מִפְּנֵי שֶׁאִינֶן בָּאִין
 לְכַפְּרָה שְׂמָא יִשְׁהִם אֶצְלוֹ כִּדִּי לְקַח כֹּל הִצְמֵר שֶׁיִּנְשֵׁר

ט. כסף משנה: שדה שאבד קבר בתוכה כו' וכל השדה כולה המאהיל עליה נטמא ואם
 העמיד בתוכה אהל נטמא כל מה שיש באהל. משנה בסוף אהלות ומטמא במגע
 ובמשא ובאהל:

י. כסף משנה: הבכור שנאכל בשרו וכו' כך נהנים בגיזותיו. כן משמע במשנה (דף כ"ה:)
 בפ"ג דבכורות. ומ"ש אבל כל צמר שנגזז ממנו כשהוא חי אפי' נשר אסור בהנאה אפי'
 אחר שחיטתו. כלומר ע"פ מומחה שהותר הצמר שבעור אסור הצמר שנשר ממנו כשהוא
 חי ואצ"ל אחר מיתתו שאסור הצמר שבעור וכבר נתבאר בפ"א מהל' מעילה. ומ"ש וכבר
 ביארנו בהלכות מעילה וכו'. בפ' הנזכר:

מֵהֶם. וְכָבַר בְּאָרְנוֹ שְׂמִצָּה לְאָכְלוֹ תוֹךְ שְׁנָתוֹ בֵּין תָּמִים
בֵּין בְּעַל מוֹם:

שו"ע יו"ד סימן שח ס"א

עיין לעיל דף כה. עין משפט ה